

**Klimat- och
näringslivsdepartementet**
Kristin Skeppsby
Diariennr: KN2026/00379

Vår ref: R-SI202622

Helena Sjögren
Helena.sjogren@skogsindustrierna.se
Tel 072 585 72 35

Yttrande över betänkandet En kortare instanskedja för mark- och miljöärenden (SOU 2025:122)

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att yttra oss över betänkandet En kortare instanskedja för mark – och miljöärenden.

Betänkandet är en nödvändig fortsättning på betänkandet En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess, SOU 2024:98. Skogsindustrierna välkomnade det betänkandet och har även tidigare framfört att det bör genomföras i sin helhet. Skogsindustrierna bifaller även förslagen i detta betänkande. Skogsindustrierna står även bakom Svenskt Näringslivs yttrande.

När miljöprövningsmyndigheten införs behöver en överinstans tas bort

Regeringen har tagit ett viktigt steg i den riktningen genom att besluta om en ny miljöprövningsmyndighet men viktiga beslut och att reformera processerna återstår. När politiken beslutar att ärenden flyttas från bland annat miljöprövningsdelegationerna till den nya miljöprövningsmyndigheten behöver en instans tas bort för att inte systemet som helhet ska ha en mer än dagens system. Rubriken kan därmed vara något missvisande då det mer handlar om att inte förlänga instanskedjan. Detta yttrande förutsätter att miljötillståndsutredningens övriga förslag genomförs och vi kan ha andra synpunkter även om instansordningen om det inte skulle bli verklighet.

Skogsindustrierna är massa-, och pappers- och den trämekaniska industrins bransch- och arbetsgivarorganisation. Skogsindustrierna företräder ett 50-tal massa- och pappersbruk i sammanlagt 22 koncerner/företag och cirka 120 sågverk i ett 60-tal koncerner/företag, samt ett antal företag med nära anknytning till massa-, pappers-, eller trävarutillverkning. Arbetsgivarverksamheten bedrivs tillsammans med gruvsektorn och stål- och metallsektorn inom organisationen Industriarbetsgivarna. Inom Skogsindustrierna ingår verksamheten Svenskt Trä och sekretariatet för BioInnovation. Skogsindustrin sysselsätter närmare 120 000 personer och exporterade för 185 miljarder kronor 2024.

Rätt kompetens hos prejudicerande instans

Då mark- och miljööverdomstolen får en förstärkt roll som prejudikatinstans behöver de ha tillgång till rätt kompetens. Utredningen föreslår att de får möjlighet till förstärkt sammansättning. Det kan vara viktigt för att få balanserade domar. Skogsindustrierna vill därför lyfta detta och vikten av att även mark- och miljööverdomstolen får tillgång till nödvändiga resurser för att säkerställa rätt kompetens.

Verkställighetstillstånd fortsatt viktigt

Överprövningen skulle vara ett mindre problem om verksamheten direkt har fått ett verkställighetstillstånd. Sedan ett antal år har praxis avseende meddelande av verkställighetsförordnande skärpts. Projekt går i stå och drar handläggningen ut på tiden är risken inte obetydlig att möjligheten till ett genomförande går om intet på grund av att annat projekt som är ute efter samma investeringsmedel kommer före. Den som tar risken är ju verksamhetsutövaren och är denne beredd att ta den bör inte verkställighetsförordnande nekas om det inte finns särskilda skäl.

Nya preklusionsbestämmelser kan vara berättigat

Myndigheter som överklagar beslut bör ha varit inblandade i ärendet i lägre instans. Då detta yttrande utgår från att miljötillståndsutredningens övriga förslag i stort gäller är det Miljöprövningsmyndigheten som ansvarar för samrådet och att relevanta myndigheter är inblandade. Europakommissionen har nyligen lyft att införandet av preklusion som en åtgärd för att effektivisera miljötillståndsprocesserna.

Rimligt med låg avgift för överklagande

Utredningen föreslår en avgift för överklagande. En miljötillståndsprövning är resurskrävande för näringslivet. Överklaganden innebär att processen tar mer tid. Det är rimligt att det tillkommer en mindre kostnad för att överklaga. Det är något som våra jämförbara grannländer också har. Samtidigt är det viktigt att det är möjligt att överklaga och att kostnaden inte är för hög för den enskilde. Vi har tidigare lyft vikten av digitalisering och att det även skulle öka transparens i ärenden. Det kan troligen även förbättra allmänhetens insyn av planerade förändringar.

Stockholm

2026 05 19

För Skogsindustrierna

Helena Sjögren
Ansvarig miljöpolicy